

Tájékoztató a közérdekű nyugdíjas szövetkezeetről

A közérdekű nyugdíjas szövetkezet (a továbbiakban: nyugdíjas szövetkezet) a munkaerő piacon még aktív idősebb korosztály számára teremti meg a lehetőségét annak, hogy tagjai a szaktudásukat, megszerzett munkatapasztalatukat szövetkezeti keretek között adhassák át a fiatal korosztálynak, illetve, hogy munkavégzésükkel tisztas jövedelmet szerezhessenek.

A tájékoztató az egyes törvényeknek a közérdekű nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával összefüggő módosításáról szóló 2017. évi LXXXIX. törvénnyel és az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvénnyel kihirdetett fontosabb szabályokat ismerteti, amelyek 2017. július 1-jén lépnek hatályba.

A nyugdíjas szövetkezetnek a nevében viselnie kell a „közérdekű nyugdíjas szövetkezet” megnevezést.

A nyugdíjas szövetkezetnek csak olyan természetes személy tagjai lehetnek, akik a szövetkezet tevékenységében személyes közreműködést vállalnak. A közérdekű nyugdíjas szövetkezet tagjai közül a tagok 90 százalékának öregségi nyugdíjban kell részesülnie.

A nyugdíjas szövetkezet tagja a szövetkezettel tagsági megállapodást köt, amely kiterjed a személyes közreműködés konkrét tartalmára, módjára és ellentételezésére.

A nyugdíjas szövetkezet tagját megillető ellentételezés arányos kell, hogy legyen a természetes személy tag személyes közreműködésének mértékével.

A nyugdíjas szövetkezet tagja a személyes közreműködését a nyugdíjas szövetkezet által harmadik személy részére nyújtott szolgáltatás keretében is teljesítheti. A külső szolgáltatás nyújtására irányuló jogviszony, olyan sajátos jogviszony, amelynek keretében a nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban részesülő tagja teljesíti a személyes közreműködését, és amelyre a Ptk.¹ megbízásra vonatkozó, valamint az Mt.² meghatározott szabályait kell alkalmazni.

A külső szolgáltatás fogadójánál történő feladatteljesítés tartamára járó, az egyes feladatokhoz kapcsolódó díj nem lehet alacsonyabb, mint az Mt. 153. §-ában

1 A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

2 A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

foglalt felhatalmazás alapján kiadott jogszabályban³ meghatározott minimális összeg.

A nyugdíjas szövetkezet eredményes gazdálkodás esetén közösségi alapot képez. A közösségi alapot a nyugdíjas szövetkezet tagjának vagy vele közös háztatásban élő közeli hozzátartozójának a szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális jellegű szükségleteinek a kielégítésére kell felhasználni.

Az állam a nyugdíjas szövetkezet tevékenységéhez szükséges és arányos mértékben támogatást nyújthat.

A törvény alkalmazása során öregségi nyugdíjasnak kell tekinteni azt a személyt, aki

- öregségi teljes nyugdíjban,
- öregségi résznyugdíjban,
- a nők 40 év jogosultsági idejének figyelembevételével megállapított nyugdíjban

részesül.

Nem minősül öregségi nyugdíjasnak

- *a korhatár előtti ellátásokban*
 - o karkedvezmény érvényesítésével megállapított ellátásban, a táncművészeti életjáradékban, az átmeneti bányászjáradékban, szolgálati járandóságban,
- *megváltozott munkaképességűek ellátásaiban*
 - o rehabilitációs ellátásban,
 - o rokkantsági ellátásban

részesülő személy.

Személyi jövedelemadó

Az Sza törvény 1. számú melléklet 4.24. pontja a közérdekű nyugdíjas szövetkezet jogintézményének beiktatása következtében új adómentes szabályokkal egészül ki.

Ennek értelmében egyes tevékenységekhez kapcsolódóan adómentes a nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban részesülő tagja által a személyes közreműködés ellenértékéért juttatott élelmiszer. Szintén adómentes a nyugdíjas szövetkezet tevékenységének eredményeként előállított javak vagy fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható utalvány formájában együttesen legfeljebb havonta a minimálbér összegét meg nem haladó értékben

³ A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 430/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet

megszerzett bevétel, azzal, hogy a fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható utalvány formájában juttatott bevétel nem haladhatja meg a minimálbér 25 százalékát.

Adómentes a nyugdíjas szövetkezet által a közösségi alapból az alapszabályában rögzítettek szerint az öregségi nyugdíjban részesülő tagjának vagy családtagjának élelmiszer, fogyasztásra készétel vásárlására felhasználható utalvány formájában legfeljebb havonta a minimálbér összegét meg nem haladó értékben támogatásként vagy segélyként juttatott bevétel.

Az említett esetekben az élelmiszer juttatás vagy a szövetkezet tevékenységének eredményeként előállított javak értékének megállapításánál a szövetkezet értékesítési tevékenysége során alkalmazott árat, ennek hiányában a szokásos piaci értéket kell figyelembe venni.

Az öregségi nyugdíjas tag részére a fent nem említett esetekben pénzben juttatott jövedelem nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül, amely után 15 százalék személyi jövedelemadót kell fizetni.

Az öregségi nyugdíjban részesülő tag társadalombiztosítási jogállása

A közérdekű nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban részesülő tagja a nyugdíjas szövetkezetben történő személyes közreműködése alapján nem válik biztosítottá, akkor sem, ha a személyes közreműködési kötelezettsége munkaviszonyon, megbízási jogviszonyon, vagy vállalkozási jellegű jogviszonyon alapul. [Tbj.⁴ 5. § (1) bekezdés]

Az öregségi nyugdíjas tag biztosítási kötelezettség alóli mentessége miatt, a természetes személy tekintetében járulékfizetési kötelezettség nem keletkezik.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az öregségi nyugdíjban nem részesülő tagok esetében a biztosítási és járulékfizetési kötelezettséget a személyes közreműködést megalapozó jogviszonyra vonatkozó szabályok szerint kell meghatározni.

A szociális hozzájárulási adó

A nyugdíjas szövetkezet és az öregségi nyugdíjas tagja között fennálló jogviszony nem minősül adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonynak, illetve a közérdekű nyugdíjas szövetkezet és az öregségi nyugdíjban részesülő természetes személy tagja között fennálló jogviszony nem eredményez a Szocho tv.⁵ szerinti adófizetési kötelezettséget. [Szocho tv. 455. § (2) és (3) bekezdései]

4 A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény

5 Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény

Egészségügyi hozzájárulás

Az Eho tv.⁶ 3. §-a új (6) bekezdéssel egészül ki, amely értelmében mentes a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás alól az a jövedelem, amelyet a közérdekű nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban részesülő tagja a szövetkezet tevékenységében kifejtett személyes közreműködésének ellenértékeként a közérdekű nyugdíjas szövetkezettől szerzett.

Szakképzési hozzájárulás

A szövetkezetek főszabály szerint alanyai a szakképzési hozzájárulásnak, de a közérdekű nyugdíjas szövetkezet mentesül e kötelezettség alól, tehát szakképzési hozzájárulást nem kell fizetnie. [Szt.⁷ 2. § (1) bekezdés b) pontja]

Art.⁸ szerinti bejelentési kötelezettség

A közérdekű nyugdíjas szövetkezetnek a Tbj. 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján biztosítottak nem minősülő, a szövetkezetekről szóló törvény szerinti tagsági megállapodás alapján személyesen közreműködő tagja esetében a közérdekű nyugdíjas szövetkezet az állami adó- és vámhatóság felé köteles a külső szolgáltatásra vonatkozó tagsági megállapodás megkötése napján bejelenteni az alábbi adatokat:

- a közérdekű nyugdíjas szövetkezet adószámát,
- a közérdekű nyugdíjas szövetkezeti tag adóazonosító jelét és társadalombiztosítási azonosító jelét, illetve nyugdíjfolyósítási törzsszámát.

Ha a közérdekű nyugdíjas szövetkezeti tag jogviszonya megszűnik, akkor azt a jogviszony megszűnését követő 8 napon belül kell bejelenteni.

A bejelentési kötelezettséget ügyfélkapun keresztül, vagy telefonos ügyfélszolgálaton keresztül lehet teljesíteni.

Az ügyfélkapun keresztül a bejelentés a 17T1045NY jelű adatlapon történik, a telefonon történő bejelentésre a 17T1045TEL jelű adatlap szolgál.

Társasági adó

A Tao. tv.⁹ 2. § (2) bekezdés b) pontja alapján valamennyi szövetkezet a társasági adó alanya, így a nyugdíjas szövetkezetek is. A Tao. tv. 6. § (4a) bekezdése szerint a nyugdíjas szövetkezetek az iskolaszövetkezetekkel azonosan állapítják meg a társasági adóalapjukat. Ez a Tao. tv. 10. §-ában foglaltak alapulvételével az jelenti, hogy a nyugdíjas szövetkezet adóalapja is az adóévi eredményből az adóévre jóváhagyott osztalék, részesedés, továbbá az

6 Az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény

7 A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény

8 Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 16. § (11)-(12) bekezdése alapján

9 A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény

adómentesen képződött eredménytartalékból osztalék, részesedés címen jóváhagyott összeg, valamint a jegyzett tőke leszállítása, a tagi jogviszony megszűnése következtében az adóévben keletkezett kötelezettségek együttes összege (a továbbiakban: megállapított osztalék),

- csökkentve a saját tevékenységi körben végzett kutatás-fejlesztés közvetlen költségeivel, valamint a bírság és az Art., a Tbj. szerinti jogkövetkezmények elengedése miatt elszámolt bevétellel [Tao. tv. 7. § (1) bekezdésének t) és r) pontja],
- növelve – többek között – a nem a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költség, ráfordítás, továbbá a jogerős határozatban megállapított bírság, az Art. illetve a Tbj. szerinti jogkövetkezményekből adódó ráfordítások összegével [Tao. tv. a 8. § (1) bekezdésének d), e) pontja],
- növelve a behajthatatlan követelésnek nem minősülő elengedett követeléssel (amely eltér az általános előírástól, mert ezúttal nem csak a kapcsolt vállalkozás tartozásának elengedésekor kell a ráfordítással megnövelni az adóalapot).

A nyugdíjas szövetkezet jogutód nélküli megszűnése esetén az adó alapját az előzőeken túl növeli az adómentesen képződött eredménytartalék összege. Az említett adóalany átalakulása, egyesülése, szétválása esetén a jogutódnál – ha nem minősül nyugdíjas szövetkezetnek – növeli az adó alapját a jogelődnél adómentesen képződött eredménytartalék összege.

A nyugdíjas szövetkezet mentesül a jövedelem-(nyereség-)minimummal kapcsolatos szabályok alkalmazása alól [Tao. tv. 6. § (5) bekezdés b) pont].

Nemzeti Adó- és Vámhivatal